

بررسی رابطه بین تنوع بخشی شرکت ها و کیفیت اقلام تعهدی در شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران

دکتر مهسا قجر بیگی

استادیار گروه حسابداری، دانشگاه غیاث الدین جمشید کاشانی، آیک، ایران.

mmm_gh2002@yahoo.com

مریم موسی زاده

دانشجوی کارشناسی ارشد حسابداری، دانشگاه غیاث الدین جمشید کاشانی، آیک، ایران. (نویسنده مسئول).

m.mousazadeh71@gmail.com

چکیده

در شرکت های تنوع یافته، ارتباط زیادی بین بخش های مختلف کسب و کار شرکت وجود دارد که بدلیل وابستگی نزدیک بین آنها، منافع تمامی بخش های درگیر را تحت تأثیر قرار خواهد داد. بنابراین، دستیابی به تعادل و توازن درونی یک شرکت تنوع یافته و حفظ منافع هر یک از طرفین رابطه اهمیت ویژه ای می یابد. این پژوهش بررسی رابطه بین تنوع بخشی شرکت ها و کیفیت اقلام تعهدی در شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران طی دوره ۱۳۹۴-۱۳۹۸ مورد بررسی قرار گرفت. این پژوهش از لحاظ طبقه بندی بر حسب هدف، پژوهشی کاربردی است و از لحاظ طبقه بندی بر مبنای روش، تحقیق توصیفی محسوب می شود و از میان تحقیقات توصیفی، از نوع همبستگی است. نمونه آماری تحقیق به روش حذفی سیستماتیک تعداد ۸۱ شرکت انتخاب شد. نتایج آزمون فرضیات نشان داد بین متنوع سازی تجاری و جغرافیایی شرکت و بازده دارایی ها رابطه معناداری وجود دارد. بین کیفیت اقلام تعهدی و متنوع سازی تجاری شرکت ها رابطه وجود دارد. اما بین کیفیت اقلام تعهدی و متنوع سازی جغرافیایی شرکت ها رابطه وجود نداشت. **واژگان کلیدی:** متنوع سازی تجاری، متنوع سازی جغرافیایی، بازده دارایی ها، کیفیت اقلام تعهدی.

مقدمه

در متنوع سازی جغرافیایی شرکت دارای شعب گوناگون بوده و در شهرها و کشورهای مختلف فعالیت می کنند. در واقع هر قسمت جغرافیایی جزئی قابل تفکیک از واحد تجاری است که به ارائه محصولات یا خدمات در منطقه جغرافیایی مشخصی مشتمل بر یک منطقه یا مناطق جغرافیایی دیگر اشتغال دارد و دارای مخاطره یا بازده ای متفاوت از اجزایی است که در سایر مناطق جغرافیایی فعالیت می کند (آلبم، استرنسکو و دور^۱، ۲۰۱۷). پژوهش ها نشان می دهد شرکت هایی با تنوع جغرافیایی بالا عموماً عملکرد صادراتی رو به رشدی دارند (کراوفورد و بدتو^۲، ۲۰۱۶). استدلال این است که با افزایش شعب و گسترش فعالیت های تجاری شرکت، محصولات تولیدی نیز افزایش یافته و شرکتها جهت توسعه بازار

¹ Album, Strandskov and Duerr

² Crawford and Bedetto